

Motion till riksdagen 2019/20:1663

av **Marta Obminska (M)**

Förenklad handläggning av uppehållstillstånd för utländska doktorander och gästforskare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheterna att ytterligare förenkla möjligheten till uppehållstillstånd för doktorander och gästforskare från länder utanför EU och EES och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I en globaliserad värld måste erfarenhet och utbyten ske, inte minst inom universiteten och högskolorna. För att Sverige ska behålla sin status som kunskapsnation måste vi både attrahera och behålla utländska talanger såsom doktorander och gästforskare från länder utanför EU och EES. För att dessa ska välja Sverige i högre utsträckning bör handläggningstiden för uppehållstillstånd ses över och regelförenklningar genomföras.

Tidigare har uppehållstillstånd för doktorander som kommer från utanför EU och ESS beviljats på ettårsbasis. Migrationsverket har efter dialog med lärosäten ändrat regelverket så att doktorander och gästforskare från länder utanför EU och EES beviljas uppehållstillstånd om två år istället för ett år vilket är positivt.

Omläggning till två år har dock inneburit en förlängning av hanteringstiden för ärenden som rör uppehållstillstånd. Med erfarenhet från tidigare handläggningstid inom Migrationsverket bör det gå att förenkla och därmed förkorta Migrationsverkets handläggningstider.

Nuvarande långa handläggningstid skapar osäkerhet och oro samtidigt som svårigheter uppstår avseende de rättigheter och sociala förmåner som gäller i väntan på nytt uppehållstillstånd. Som exempel kan nämnas ett fall där en doktorand nekades föräldrapenning från Försäkringskassan på grund av en lång handläggningstid hos Migrationsverket samt på grund av otydligheter hos Försäkringskassan. Doktoranden som först nekades ersättning begärde sedan omprövning av beslutet och fick rätt.

Den här typen av problematik påverkar Sveriges ställning som en avancerad kunskapsnation negativt genom att det bidrar till att göra det mindre attraktivt att förlägga doktorandstudier och forskarinsatser till Sverige. I en globaliserad värld är konkurrensen som allra tuffast om högspecialiserad kompetens, och ska Sverige fortsätta vara en ledande välfärdsnation får vi inte tappa attraktionskraften till svenska universitet och högskolor. Istället ska vi locka och behålla kompetenta studenter och forskare.

Handläggningstiderna hos Migrationsverket för utländska doktorander och gästforskare och deras medföljande bör därför prioriteras.

Regeringen bör därför se över huruvida det är möjligt att skapa en särskild och förenklad hanteringsordning på Migrationsverket för ansökningar om uppehållstillstånd från utländska doktorander och gästforskare så att dessa kan granskas skyndsamt.

Marta Obminska (M)